# Si és transparent, millor

Publicat per Maria Farràs Drago [1] el 25/09/2013 - 12:10 | Última modificació: 16/04/2015 - 15:00

A propòsit de la primera trobada del grup de treball sobre Periodisme de Dades [2] demanem a Mara Balestrini [3] que reflexioni sobre transparència i Institucions Culturals al blog del CCCB LAB [4] //

**Mentre Espanya debat la llei de transparència [5], hi ha noves iniciatives governamentals que promouen pràctiques de transparència a diversos sectors de l'administració pública. Fa tres mesos va ser el torn de les institucions culturals, i això fou rebut amb cert nerviosisme tant a museus com a centres culturals a qui mai abans se'ls havia exigit que retessin comptes a través de les seves pàgines web. Però més enllà d'estar obligades a compartir certes dades, les institucions haurien de saber que oferir públicament aquestes dades obertament no només va d'acord amb una ciutadania que requereix cada cop més accés a la informació, sinó que a més, pot convertir-se en una nova forma de diàleg que promou el compromís i la innovació**

En el marc de l'administració pública, la transparència és un mecanisme que prevé actes de corrupció i que permet a la ciutadania de conèixer el funcionament intern de les institucions i de saber com es manegen els fons que aquestes institucions reben. Tot i no ser un concepte nou, en el marc de la Web2.0 i la *datificació* [6] de pràcticament tot, des d'organitzacions fins a humans [7], la importància d'activar mecanismes de transparència pren especial relleu. D'una banda, la tecnologia ens brinda la possibilitat de rescatar, emmagatzemar i compartir quantitats inusitades de dades. D'altra banda, permet l'existència de plataformes des d'on aquestes dades es poden distribuir (Open Data Bcn [8]), i altres on els ciutadans poden exigir accés a les informacions que els competeixen. Organitzacions com Transparency International [9], per exemple, vetllen per l'accés a la informació pública amb un clar enfocament a la lluita contra la corrupció i l'activació de processos per retre comptes. A Espanya, la fundació ciutadana Civio [10] busca contribuir al reconeixement del dret a l'accés de la informació per tal que més ciutadans sol·licitin, accedeixin i utilitzin dades.

Aquest juny, l'Institut d'Art Contemporani (IAC), va iniciar un programa anomenat "Transparència al sector artístic" que obliga els centres d'art contemporani i museus que són finançats totalment o parcialment amb diners públics, a exposar les seves dades obertament i a disposició de la ciutadania a les seves pàgines web. A més a més,l'IAC ha creat una taula de categories que permet mesurar el compliment d'aquesta iniciativa tot assignant punts a les institucions segons si han compartit informació o no, referent a la informació de l'entitat i les persones que hi treballen (qui); a la informació sobre què fa l'entitat, les seves línies d'actuació, activitats i serveis (què); i a com i quan es porten a terme aquestes activitats i serveis, quin és el seu cost i com es gestiona. Segons els impulsors d'aquesta iniciativa, un dels objectius del rànquing de transparència és el d'ajudar a les institucions a ser més eficients a l'hora de manejar els seus recursos i que la ciutadania tingui accés a informació respecte a la seva actuació.

A ningú li agrada ser avaluat i encara menys si les categories sobre les quals es realitza aquesta avaluació han estat definides sense la participació d'aquells que seran jutjats. La transició cap a pràctiques més transparents pot ser un procés complex que implica orquestració de diferents àrees de les institucions, així com també de presa de decisions respecte a com presentar les dades per tal que es converteixin en informacions que tinguin sentit pels

ciutadans. Però és una transformació necessària: el 2010, la Fundació Compromís i Transparència, va publicar l'informe "A través del espejo. Transparencia en la web de los museos españoles [11]", on es posava en evidència la opacitat amb la qual, en general, els museus espanyols manegen la seva informació. Segons la investigació, per exemple, tres anys enrere, tan sols un 2% dels museus espanyols publicava el seu pla estratègic; només el 20% donava a conèixer informació relativa a les seves decisions sobre l'adquisició i els préstecs de les seves col·leccions; i cap de les institucions publicava el perfil complet de la seva estructura directiva, de la plantilla, i dels membres del patronat.

Més enllà de les dades que estiguin obligats a compartir o no, és cert que algunes institucions culturals han descobert que compartir dades obertament a través de les pàgines web, pot ser una manera excel·lent d'establir noves formes de diàleg amb la ciutadania, de fomentar la seva participació i fins i tot de disparar la innovació cultural. Al món anglosaxó, la pràctica de posar informació interna a disposició del ciutadà fa més d'una dècada que es practica: la British Library de Londres, publica un Annual Report & Accounts [12] al seu web des de 1999, i inclou a la seva web tota mena de dades que poden servir als ciutadans o a altres institucions. El Museu d'Art d'Indianapolis, per exemple, des de 2008 es comunica amb els ciutadans a través d'una secció a la seva web anomenada "dashboard [13]", on s'hi publiquen dades obertes a temps real, no només respecte als comptes de la institució, sinó també al consum d'energia de l'edifici, les obres d'art que actualment s'hi exhibeixen, el valor de la dotació del museu, la mitjana de temps de visites a l'espai web, etc. Al web del Rijks Museum [14], és possible accedir a tota la seva col·lecció a través d'imatges d'alta resolució: vols crear una app amb aquest contingut, muntar una exposició virtual, o fer un quadre? Benvingut!

>> SEGUEIX LLEGINT AL BLOG LAB **[15]**
**Etiquetes:** transparència
**Etiquetes:** institucions culturals

- [16]

**URL d'origen:** https://interaccio.diba.cat/blogs/2013/09/25/si-es-transparent-millor

**Enllaços:**
[1] https://interaccio.diba.cat/members/farrasdm
[2] http://www.cccb.org/ca/curs_o_conferencia-sessi_de_treball_i-44601
[3] http://blogs.cccb.org/lab/author/mara-balestrini/
[4] http://blogs.cccb.org/lab/
[5] https://congresotransparente.com/
[6] http://www.informationweek.com.mx/networking/nueva-palabra-de-moda-en-big-data-datificacion/
[7] http://quantifiedself.com/
[8] http://opendata.bcn.cat/opendata/
[9] http://www.transparency.org/whatwedo
[10] http://www.civio.es/
[11] http://www.compromisoytransparencia.com/upload/56/43/Informemuseos.pdf
[12] http://www.bl.uk/aboutus/annrep/index.html
[13] http://dashboard.imamuseum.org/
[14] https://www.rijksmuseum.nl/en
[15] http://blogs.cccb.org/lab/article_si-es-transparent-millor/
[16] https://interaccio.diba.cat/node/4246